

T. B. M. M.

ZABIT CERİDESİ

ELLİ YEDİNCİ İNİKAT

25 - IV - 1929 PERŞEMBE

Münderecat

	Sayfa		Sayfa
1 — Sabık zabıt hulâsası	114	let tezkeresi ve Adliye Encümanı	
2 — Havale edilen evrak	114	mazbataları	115
3 — Riyaset Divanının Heyeti Umumiyeye maruzatı	114	3 — Giresun mebusu Hakkı Tarık Beyin, icra kanununun birinci maddesine bir fıkra ilâvesi hakkında $\frac{2}{81}$ numaralı kanun teklifi ve Adliye Encümanı mazbatası	119
1 — İstanbul mebusu Tevfik Kâmil Beyin İdare Amirliğinden istifası	114	4 — Büyük Millet Meclisi ve müstemilâtında mevcut bulunan eşya hakkında $\frac{5}{47}$ numaralı Meclis Hesaplarının Tetkiki Encümanı mazbatası	120
4 — İntihaplar	114	5 — Muvazzaf zabıtlar ve askeri memurların yirmi beş yaşını ikmal etmeden evlenmemeleri hakkında $\frac{1}{376}$ numaralı kanun lâyihası ve Milli Müdafaa, Dahiliye ve Adliye Encümanları mazbataları	120
1 — İdare Âmiri intihabı	114		
2 — Divan Kâtibi intihabı	120		
5 — Müzakere edilen maddeler	114		
1 — $\frac{1}{132}$ numaralı dahiliye memurini kanunu lâyihası ve Dahiliye memurini kanunu Muvakkat ve Bütçe Encümanları mazbataları	114		
2 — 810 numaralı kanunun kanunu medeni ile ilga edilmiş olup olmadığının tefsiri hakkında $\frac{3}{186}$ numaralı Başvekâ-			

1 — SABIK ZABIT HULÂSASI

Nurettin Ali Beyin riyasetleriyle aktolunarak bir şahsın idamına ve bir zatın istiklâl madalyası şeridinin kırmızıya tebdiline müte-dair mazbatalar müzakere ve kabul olundu.

Müteakiben dahiliye memurun kanunu lâyhısının perşembe günü müstacelen ve ter-

cihan müzakeresi karargir olduktan sonra perşembe günü toplanılmak üzere celse tatil olundu.

Kâtip	Kâtip	Reis V.
Tokat	Yozgat	
S. Tevfik	Avni	N. Ali

2 — HAVALA EDİLEN EVRAK

Lâyhalar

1 — Anadolu - Bağdat Demiryolları ve Haydar paşa Liman ve Rıhtım İdaresinin 1341-1925 senesi adi ve fevkalâde bütçeleri hesabı kat'ileri hakkında kanun lâyihası (Divanı Muhasebat Encümenine)

2 — Âskerî memurlar hakkında kanun lâyihası (Millî Müdafaa ve Bütçe Encümenlerine)

3 — Seyri sefain idaresinin 1929 senesi bütçesi hakkında kanun lâyihası (Bütçe Encümenine)

4 — Devlet Demiryolları ve limanları teşkilât ve vazâifine dair kanunun bazı maddelerini tadil edici kanun lâyihası (Nafia ve Bütçe Encümenlerine)

5 — Resûlayn kazasının nahiye haline kal-bile Koçhisar nahiyesinin kazaya ifrağı hak-kında kanun lâyihası (Dahiliye ve Bütçe Encümenlerine)

Tezkereler

6 — Taşocakları nizamnamesinin 30 uncu maddesinin tefsiri hakkında Başvekâlet tez-keresi (Dahiliye Encümenine)

Mazbatalar

7 — Tekirdağı mebusu Celâl Nuri Beyin, Büyük Millet Meclisi dahilî nizamnamesinin bazı tabir ve istilâhlarını tadil edici $\frac{2}{74}$ numaralı nizam teklifi ve Teşkilâtı Esasiye Encümeni mazbatası (Ruznameye)

BİRİNCİ CELSE

Açılma Saati: 14,5

Reis — Refet B.

Kâtipler : Ruşen Eşref B. (AFYONKARAHİSAR) Süreyya Tevfik B. (TOKAT)

Reis — Celseyi açıyorum efendim.

3 — RİYASET DİVANININ HEYETİ UMUMİYEYE MARUZATI

1 — İstanbul mebusu Tevfik Kâmil Beyin İdare Amirliğinden istifası

RİYASETİ CELİLEYE

İdare Amirliği vazifesinden istifa eder ve

istifasının kabulünü rica eylerim efendim.

İstanbul mebusu
Tevfik Kâmil

4 — İNTİHAPLAR

1 — İdare Amiri intihabı

Reis — Tevfik Kâmil Bf. istifa etmiş olduğuna nazaran İdare Amirliği için intihap

yapacağız. Puslaya yalnız bir zatın ismi yazılacaktır. Lütfen reylerinizi kullanınız...

5 — MÜZAKERE EDİLEN MADDELER

1 — $\frac{1}{182}$ numaralı Dahiliye memurin kanunu lâyihası ve Dahiliye memurin kanunu Mu-vakkat ve Bütçe Encümenleri mazbataları

Reis — Dahiliye memurin kanununun

müzakeresine başlıyoruz.

Dahiliye Encümeni Namına Süley-man Sırrı B. (Yozgat) — Son barem kanunu dolayısıyla encümende yeniden bunun

tetkiki icap ediyor. Binaenaleyh bunun encüme-
ne iadesini rica ediyorum.

Reis — Encümene gönderiyoruz efendim.

2 — 810 numaralı kanunun kanunu medenî
ile ilga edilmiş olup olmadığının tefsiri hakkında
⁸/₁₈₆ numaralı Başvokâlet tezkeresi ve Adliye
Encümeni mazbataları [1]

Reis — Söz isteyen varmı?

Ali Şuuri B. (Balı kesir) — Efendim
atadan dededen , müntakil olarak eşhas elinde
bir çok emvali gayri menkule vardır. Encümen
aceba bunları düşünüyormu ? Bunlar senetsiz
tasarruf kabilindedir. Bulduğu muhitte bu
emvali gayri menkulenin atadan dededen intikal
ettiği her keşçe malumdur . Acaba bu gibiler
hakkında encümen ne düşünüyor.

**Adliye Encümeni namına Enver B.
(İzmir)** — Efendim mazbata muharriri arka
daşımızın mazereti olduğu için encümen namı-
na bendeniz arz ediyorum . Bu mesele senetsiz
tasarruf mes'elesini hal etmiyor, yalnız bunda
muhacir ve mubadillere tefviz olunacak emvali
gayri menkule tetkik ve münakaşa olunmuştur.
Senetsiz tasarruf mes'elesinin tetkikine girişil-
memiştir . Sual buna aittir . Dahiliye vekili
muhtereminin mukaddema Heyeti Celilenizden
bu mazbatanın Adliye Encümenine iadesini talep
buyurması da bu noktai nazara istinat etmekteidi
Encümenin hulâsası maruzatı şudur:

Tefviz edeceğimiz bir malın tapuda ya kaydı
vardır ya yoktur. Biz bu iki noktayı nazarı hal
ettik. Fakat Ali Şuuri Beyefendi akradaşımızın
suali ayrı bir mesele olduğundan bittabi ayrı
bir esasa taalluk eder .

Süleyman Sırrı B. (Yozgat) — Efen-
dim, 810 numaralı kanunun hükmü, kanunu
medenî ile ilga edilmişmidir edilmemiş midir.
mesele bu değil midir ?

Enver B. (İzmir) — Efendim, kanunu
medenî ile iskandaki tefviz meselesi, tapuda
kayıt olup olmadığına göre bir sureti hal bul-
mak meselesidir. Senetsiz tasarruf meselesi ise
başka bir mevzudur.

Süleyman Sırrı B. (Yozgat) — 810
numaralı kanun, merkezlerde komisyon teşkil
edilir ve ona göre karar verilir, şeklinde idi.
Bu kanun, kanunu medenininin neşrinden sonra

[1] 147 numaralı matbuva zaptın sonuna
merbuttur.

yepilmiştir, kanunu medenide neşrinden altı ay
sonra tatbik edilmek kaydı vardı. Mademki kanunu
medenî altı ay sonra mevkii meriyete girecektir,
o halde 810 numaralı kanuna lüzum yoktur.
Ondan evvel mer'i bir hüküm vardı. O hükmün
tam kanunu medenininin mevkii mer'iyete gire-
ceği zamana kadar mer'i olması lâzım gelirdi.
O hükmü bırakarak 810 numaralı kanunu yap-
makla her halde kanunu medenî ile bu 810
numaralı kanunun ahkâmı arasında taaruz hasıl
oluyor. Bunun izahı lâzımdır.

**Adliye Encümeni namına Enver B.
(İzmir)** — Malumualiniz, kanunu medenî
4 teşrini evvel 1926 tarihinde mevkii mer'i-
yete girmiştir. Sırrı Beyefendi arkadaşımın
sual buyurduğu 810 numaralı kanun nisan
926 tarihinden muteberdir. Kanunu medeniden
evveldir. Kanunu medenî muahhardır. Bina-
enaleyh senetsiz tasarruf meselesi ayrı bir
mevzu teşkil eder. Bu mesele ise büsbütün
ayrı bir meseledir.

Ahmet Hamdi B. (Yozgat) — Reis
Beyefendi!. Adliye Encümenini birinci mazba-
tası var okunursa mesele temamilen tavazzuh
eder.

Abdülmuttalip B. (Malatya) Efendim
bu meselenin Adliye Encümeninde esnayı
müzakeresinde senetsiz tasarruf meselesi görü-
şülmüş müdür.

Enver B. (İzmir) — Efendim, mesele
şudur: Dahiliye vekâleti emrinde bulunan
İskân Müdiriyeti Umumiyesinin mübadil ve
muhacirine tefviz edeceği emvali gayri men-
kulenin nasıl tapuya raptedileceğidir. Mesele
budur. Binaenaleyh sureti umumiyede senetsiz
tasarruf meselesi mevzudan hariçtir. Olabilirki,
görüşülmüştür. Fakat esas mezu bahs olmadığı
için yalnız buna yani iskân işine karar verilmiş
ve heyeti aliyenize arz edilmiştir.

Hasan B. (Trabzon) — Encümene,
gönderelim, encümen bu noktayı da halletsin.

Enver B. (İzmir) — Encümen bu
noktayı halletmiştir. Senetsiz tasarruf meselesi
ayrı bir meseledir. Emrederseniz onu da tetkik
ve münakaşa eder ve arzederiz o ayrı bu ayrı
meseledir efendim.

Ahmet Hamdi B. (Yozgat) —Efendim,
Enver Beyefendinin izah ettiği mazbata haki-
katen burada okunan mazbatadır. Evvelce 810
numaralı kanunun, kanunu medeni ile ilga

edilip edilmediğini, yani senetsiz tasarruf edilen emvali gayri menkuleye Tapu dairelerinin senet verip veremeyeceği mes'alesi Adliye Encümenine gelmişti. Adliye Encümeni bunu arizüamik tetkik ederek 810 numaralı kanununun mülga olduğuna dair mazbata tanzim etmişti. O mazbata geçenlerde Heyeti Umumiyyede müzakere edilirken Dahiliye vekili Beyefendi bununla emvali metruke olan gayri menkullerin de mahkeme kararile tapuya raptı lâzım gelir gibi bir mana anlaşılıyor. Bu mesele de Adliye Encümenine tevdi edilsin orada tetkik edilsin ve tekrar bir karara raptedilsin diye beyanı mütalea etmiş, onun üzerine tekrar Adliye Encümenine tevdi olunmuş, ikinci mazbata onun üzerine yazılmıştır. İkinci mazbata - Enver Beyin dediği gibi - emvali gayri menkuleye aittir. Fakat 810 numaralı kanunun mülga olup olmadığı hakkında evvelce yapılan mazbata okunmamıştır. O mazbata okunursa mesele anlaşılır. 810 numaralı kanunun, kanunu medeni ile mülga olduğuna Adliye Encümeni karar vermiştir. O mazbata okunursa mesele anlaşılır.

Hasan Fehmi B. (Gümüşane) — Müsaade buyurun, bu mes'elenin içinden bir noktanın tavzihini rica edeceğim (*Kürsüye sesleri*) Efendim kanunu medeni hey'eti umumiyyece kabul edildikten sonra bu mevzubahs olan kanun Mecliste mavzubahs edildi. Kanunu medeninin neşri ile meriyeti arasında beş altı aylık bir devre olduğu için kanunu medenin meriyeti o kanunun neşrinden sonraki tarihe tesadüf ediyor. Fakat Mecliste ikinci kanunun kabulü , kanunu medenin kabulünden sonradır ve ikinci kanunun mefsûhiyetine dair bir mazbata henüz Meclis Heyeti Umumiyyesinden geçmemiştir. Eğer ikinci kanunu feshetmek lâzım gelirse, bir kanun ancak diğer bir kanunla feshedilebileceğinden, yine bir kanun çıkarmak lâzımdır . Binaenaleyh evvela o kanunu feshetmek, ondan sonra bu tefsire gitmek iktiza eder. Bu tefsire gidildiği takdirde onu yalnız mübadillere ve Devlete ait senetsiz emvali gayri menkuleye hasretmeyip bilumum senetsiz tasarrufata teşmili lâzım gelir. (*Kürsüye sesleri*)

Reis — Hasan B. kürüsyeye, buyurunuz.

Hasan Fehmi B. (Gümüşane) — Muhterem arkadaşlarım, dahilî nizamnameye

tevfikan Reis B. müsaade edince oradan da söyleyebilirim. Fakat mademki öyle arzu ediyorsunuz kürsüden söyleyim.

Tefsirin istisnaî olan kısmına gelince; bendeniz zanediyorumki, tefsirden ziyade bir zeyil yapıyoruz. Bu zeyil doğrudur. Buna bendeniz de taraftarım fakat mademki senetsiz tasarrufatta , mahkemenin hükmüne iktiran etmedikçe tapu verilemeyeceğine dair olan kanunu medeni ahkâmı üzerinde tevakkuf ediyoruz ve o ahkâmı Devlete ait olan emvali istisnaen mahallî tahkikatile tapuya raptetmek neticesine bu tefsirle varıyoruz. Demek ki zaruret, kanunu medenin o maddesinin tamamen imalini mümkün kılmıyor. O halde ahhalinin ne kusuru vardır ki, elinde bulunan binlerce senetsiz tasarrufata ait emvali gayri menkuleyi tapuya raptetmek hususunda ki bu müsaadeden mahrum edelim. Bendenize kalırsa o kanun mer'idir. Bir kanun yapılmadıkça feshedilemez bu bir... İkincisi; bu kanun kanunu medenin neşrinden sonra kabul edildiğine göre, daha bir müddet ahkâmı devam etsin.

Tapu harçlarının tenzili hakkında da Hükümetin bir teklifi vardır. Harçların ağırlığından dolayı ahali emvalini tapuya raptedememiştir. Bu kanun çıktıktan sonra ümit ederim ki herkes tapusunu alır ve bu senetsiz tasarruf mes'alesi de ortadan kalkar. Kanunu feshedeceksek ozaman feshedelim. Bendenizce bu mazbatanın Encümene iadesi lâzımdır; çünkü bu müsaade bir taraflı olmasın. Âm ve şamil olsun. (*Doğru sesleri ve alkışlar*)

Enver B. (İzmir) — Efendim, malumu devletiniz kanunun çıkması bir hadise olduğu gibi kanunun meriyete girmesi de ayrı bir hadisedir. Mücerret kanun tanzim edilmekle o kanun, bütün eşkâli merasimile sahai tatbika geçemez, kanunu medeni tanzim edilmiş, Hey'eti Celilenin tasdiki alilerine iktiran etmiştir. Fakat yine tasvibi âlilerine iktiran etmiş bir madde vardır ki orada bu kanun 4 teşrinievvel 926 tarihinden itibaren muteberdir, denilmiştir. Şu hale nazaran kanun, 3 teşrinievvel akşamına kadar kanun şeklinde karşımızda isbatı vucut etmemiştir . Ancak 4 teşrinievvel sabahıdır ki lâzımül'itaa olmuştur. Şimdi ne oluyor ?.. nisan 926 tarihli ve Tapu idarelerinin idareten bu gibi mevaddı tescil etmek salâhiyetleri oluyor ve bu kanun ile

taaruz ediyor, zannımı tevhit ediyor . Zannediyorumki Hasan Bf. inin ilişmek istedikleri nokta budur. Halbuki Tapu devairinin idareten hakkı tescile malik olmaları nisan 926 tarihli kanunun akabi neşrinde tahakkuk etmiş bir vaziyettedir. O tarihte kanunu medenî muteber değildi . Kat'iyetle arz ve iddia edebilirim ki Tapu devairinin muamelâtım tedvire dair olan nisan 926 tarihli ve 810 numaralı kanun mevkii meriyette bulunduğu zaman kanunu medenî mevkii meriyette değildi. Kanun ancak zamanı neşrinde değil, bazen vazı kanunun gösterdiği mühletin hululile kesbi meriyet eder. Binaenaleyh encümen mazbatası bu esasa istinat ediyor. 810 numaralı kanunun ise mübadele ve iskân işlerinde kabiliyeti tatbikiyesi yoktur. O suretle bu mazbatanın tasdiki âlilerine iktiranımı rica ederim.

Hasan Fehmi B. (Gümüşane) — Müsaadenizle bir noktayı sual edeceğim. Kanunu medeninın malûm olan noktasını bu kanunla kısmen takyit ediyor muyuz, et miyoruz ?

Enver B. (İzmir) — Etmiyoruz.

Hasan Fehmi B. (Gümüşane) — Ediyoruz, çünkü bu madde mutlaklıdır. Mademki ediyoruz, ihtiyaca göre biraz daha uzaması lâzımdır.

Enver B. (İzmir) — Hukukan ispat edeceğim. Müsaadenizle meseleyi bir az daha tamik edeyim. Mesele şudur : Bir mübadele Devlet bir mal teffiz ediyor. Tapuya geliyoruz, iki ihtimal karşısında kalıyoruz. Tapuda ya kayıt vardır veyahut yoktur. Eğer tapu idaresinde mütegayyip Pavlinin, Nikolinin namına bir kayıt varsa mesele yoktur. Teffiz komisyonunun vereceği makbuz üzerine Tapu idaresi bir kayıt düşürür ve Tapuya verir. Bunda mesele yoktur.

Gelelim ikinci şıkka ; Tapuda kayıt yoktur ve mübadil bunu istemiştir. Teffiz komisyonu da teffizini yapmıştır. Bu şekle göre ne yapacağız ?... İlk 331 tarihli emvali metruke kanununun sureti tatbikımı gösteren bir nizamname vardır ve o nizamname muteberdir. Diyor ki tahkikatı mahalliye yapılacaktır. Mahalline memur gidecektir. Mademki Tapuda kayıt yoktur, yine bir komisyon teşkil edilmesi lâzımdır, o mahallede o köyde o kasabada oturan en müsün adamlardan başlayarak ve varsa vergi kaydımı da görerek o malın Pavliye Nikoliye aidiyeti

tespit edilecektir. Bu suretle yeni baştan kayıt yapacak ve o kayıt üzerine mübadele senedi resmi verecektir. Bu ikinci ihtimal. . . . Bir de üçüncü ihtimal vardirki mübadilin uhdesinde değildir, kayittayo ktur, tahkikatta yapılamıyor, ne olacak ? . O zaman diyoruz ki bu sahipsiz maldır, sahipsiz mallar kanunu medenî mucibince Devletin uhdesindedir. Devlet bunu satar, teffiz eder... Bu Devletin bileceği iştir, Binaenaleyh sahipsiz mal hükmüne gelmiş ise bu takdirde yeni tefsir mazbatası mucibince Tapu idaresi kaydımı tescil edecek ve mütefevvice tapu verecektir. Mesele budur. Hasan Beyefendinin zannınca işaret buyurmak istedikleri nokta, diğer halkımızın senetsiz tasarrufatı meselesi ne olacaktır?. Bu, ayrı bir mevzudur. Efrada ait olan senetsiz tasarrufat için kanunu medenî de bir madde vardır. Bu idareten mi yapılsın iskân muamelatında olduğu gibi bir nizamname hükmü dairesinde mi yapılsın, yoksa hükmü hakimlemi yapılsın, müddei mahkemeye git-sinde şahitlerini, senedini ve sairesini göstererek hakimden ilâmı alsın, ilâmı icra dairesine versin, icra müzekkeresi üzerine hüküm mü alsın, yoksa kemafissabık 810 numaralı kanun mucibince Tapu idaresinin yapacağı tahkikatı idariye ve mahalliye üzerine kayıt düşürerek o kaydın sureti tapu şeklinde müstediye vermekmi, meselesidir ki o mesele bu mesele değildir. Bu sırf, muamelâtı iskâniye üzerine verilecek Tapuların sureti itasını gösteriyor. Yoksa oteki mesele mahlûl değildir. Mahlûl olan bu meseledir. Heyeti Celileye arzolunan meselede bundan başka bir şey değildir .

Mazhar Müfit B. (Denizli) — Efendim, kanunun meriyeti meselesinde Enver Beyefendile beraber olabilirim. Fakat kanunu medenî, neşrinden 5 veyahut 6 ay sonra muteber olacaktır . Bu müddet zarfında Hükümet 810 numaralı kanunu bize teklif etti . Kanunu medenî mucibince ki Enver Beyefendi bu ciheti ikiye tefrik ediyor. Ben bunu anlamıyorum. İş gerek Hükûmete ait olsun, gerek efrada ait olsun, senetsiz tasarrufat meselesinde Hükümet 810 numaralı kanunla bizden ne talep ediyordu, ve esbabı mucibesi ne idi ve Hükümet kanunu medenî mucibince senetsiz emvale, senet almak için mahkemeye müracaat edileceğini bilemiyormidi; biliyordu, 810 numaralı kanunun esbabı mucibesinde

Hükümet bize bunu bildiriyordu. Bu gün senetsiz binlerce emval vardır. Kanunu medenî mucibince bunların senede raptı için mahkemeye gidilecek olursa mahkemeler binlerce dava ile meşgul olacak ve belkide bunların ikmalına imkân bulmayacaktır. Halka bir teshilât olmak üzere bu kanunu kabul ettiğimiz takdirde senetsiz tasarrufatı altı ay zarfında hallederiz dediler. Bizde bunu, kanunu medenî ahkâmını bildiğimiz halde halka gösterilecek sühuletten dolayı kabul ettik ve filhakika tecrübe göstermiştir ki o 5, 6 ay zarfında yani kanunu medenî mevkiî meriyete girinceye kadar bu 810 numaralı kanunla 60 - 80 bin muamele yapılmıştır. Fakat iş bununla bitmiş mi ? Hayır, daha geride 100 bin muamele vardır ; kanunu medenî mucibince 810 numaralı kanun muahhar olduğu için mülgadır. 810 numaralı kanunu kabul ettiğimiz zaman Hükümetin dermeyan ettiği esbabı mucibe ve zaruret ne ise bu gün de yine odur. O zaruret aynen mevcuttur. Enver Beyefendi bir taksim yapıyor, diyor ki : Hükümete ait olan iskân meselesine müteallik mesele başka, eşhasa ait olan mesele başka. Efendiler, iki meselenin neticesinde senetsiz tasarruftur. O da senetsiz, beriki de senetsiz. Biri hükümete ait olduğu için ona müsaade ediyoruz, kanunu medeninî gösterdiği madde üzerine, sen mahkemeye gitme diyoruz. Sonra efrada gelince, hayır efendim sen mahkemeye git diyoruz. Rica ederim meselenin mahiyeti birdir. (*Doğru sesleri*)

Aynı mesele için bir tarafa mehkemeye git, diğer tarafa ben hal edeceğim demek doğrudur. Biraz münasebetsiz olur.

Binaenaleyh 810 numaralı kanunu kabul ettiğimiz zamanki mazeret ve müşkülât o zaman olduğu gibi bugün de mevcuttur. Hükümete ait efrada ait yerler diye tefrik etmek doğrudur değildir. Bunu ne akıl ne de mantık kabul eder. Binaenaleyh Hasan B. Efendinin buyurdukları gibi encümen buna nasıl çare bulduysa, hükümete ait olan yerler için kanunla taaruz teşkil etmiyecek çare bulmuşsa bu tefsiri de öyle yapmalıdır. Yani efrada da aynı muamele yapılmalıdır, (*Alkışlar, encümen sesleri*)

Reşit B. (Gaziayıntap) — Efendim geçenlerde bu Dahiliye Encümeninde tespit edilmiş ve Heyeti Aliyenize gelmişti. Senetsiz

tasarrufat hakkında Adliye Encümeninde daha şumullü ve ihatalı bir şey yapılsın diye bu kürsüde söyledim. Encümene gönderildi. Şimdi zan ediyorum ki Adliye Encümeni ya zühul etmiş ve yahutta hatırlarından çıkmış ki yine bu yapılmadan gelmiş. Enver Beyin ısrarı da bunu anlatıyor. Bendenize kalırsa Hasan Beyefendinin dediği gibi tekrar Adliye Encümenine tevdi edilmelidir, taki matlup olan şekilde yapılsınlar (*Alkışlar*)

Hakkı Tarık B. (Giresun) — Efendim bendeniz kanun meselesi noktasından bir mütela arz etmek istiyorum. Adliye Encümeni namına verilen izahattan şu anlaşıldı ki, neşredilmiş fakat henüz mer'iyet iktisap etmemiş bir kanunun bu fasılası arasında bir kanun çıkarsa evvelki kanunun mevkiî mer'iyete girmesile beraber o kanun da mevkiî meriyetten kalkar. Çıkan mana budur. Bendeniz buna muhalifim. Kanunu medenî neşredilmiştir. Neşrinden şukadar ay sonra mer'i olacaktır. Bu fasıla arasında yeni bir kanun çıkarılmıştır. Eğer yeni çıkarılan kanun, Kanunu medeninî mevkiî mer'iyete vaz'ile beraber ortadan kalkacağı vazî kanunca matlup olmuş olsaydı, onun için de bu filân tarihe kadar mer'idir, derdi. Bunu demediğine nazaran sonra ikinci çıkan bir kanun kanunu medeniye bil'akis takyit edici bir kanun addedilebilir. Onun için encümenin mazbatasında şayet kanunu medenî, bu ikinci kanunu ilga eder, şekli suretinde bir mutalea varsa buna iştirâk etmem ve bu noktadan mazbatanın encümenine iadesini rica ederim. (*Müzakere kâfi sesleri*)

Reis — Efendim, bir tahrir vardır, okuyoruz.

RİYASETE

Mazbatanın encümenine iadesini teklif ederim.

Gümüşane

H. Fehmi

Reis — Hasan Beyin tahririni kabul edenler ... Kabul etmeyenler ... Kabul edilmiştir. Mazbatayı encümenine iade ediyoruz.

İntihap için rey vermeyen zevat varmı efendim? Rey toplama işi bitmiştir, tasnif muamelesi için kura ile âza tefrik edeceğiz. [Gazi Ayıntap] Reşit B., [Kocaeli] Rağıp B. [Tokat] Hüseyin Hüsnü B., [Afyon Karahisar] Musa kâzım B. [Erzurum] Nafi Atuf B., [Tokat] Şevki B.

Efendim , isimleri okunan bu zevat tasnif muamelsini yapacaklardır.

3 — *Giresun mebusu Hakkı Tarık Beyin, icra kanununun birinci maddesine bir fıkra ilâvesi hakkında* $\frac{2}{31}$ numaralı kanun teklifi ve *Adliye Encümeni mazbatası* [1]

Hakkı Tarık B. (Giresun) — Efendim bendenizin teklifimin esası şu idi: Bir alacaklı var, ozaman mer'i olan kanun mucibince icra memuruna gidiyor ve bu alacağının tahsilini istiyor. Borçlu çağrılıyor, inkâr ediyor , böyle bir vaziyette o icra kanunu icra memuruna bir vazife tevceüh ediyordu, sen alacaklıya mahkemeye gitmesini tebliğ et, bir icra memuru ile görüştüğüm vakit bana şu fikri verdi. Bu alacaklı bazan yeminden başka hiç bir subut deliline malik değildir, yeniden mahkemeye gittiği vakit yeniden muhakeme icra edildiği vakit yapılacak muamele borçlu addolunan kimsenin yemin etmesinden ibarettir O halde bu yemin icra memuru huzurunda yaptırılacak olursa yeniden muhakemeye girmek, yeniden bir muhakeme safhasına geçmeden alacaklı da borçlu da kurtulmuş olacaktır. Bu suretle mahkeme işleri daha ziyade azalacaktır, bendeniz bu mütalea ile teklifimi arz etmiştim. Şimdi encümen evvela bendenizin teklifimin istinat ettiği icra kanununun mülga olduğunu buyuruyor, bu böyledir, ancak bu noktai nazarın reddi için delil ve sebep olmak üzere arzettiği şey şudur: Bunun icra reislerine verilmesi işlerin uzamasına ve asıl vazifeden başka meşguliyetleri dahi bulunmasına mebni maslahata muvafık görülmemiştir. Bendenizce bu teklif işlerin uzamasından sonra kılmasını temin ederdi. Ama bu iş icrada veyahut mahkemede imiş, her nerede olursa olsun adliyenin bir dairesine taallük eden işin kılması icap ederdi. İcra memurları asıl vazifelerinden başka bir takım vazifelere malikmişler, olabilir. Bu doğrudan doğruya böyle bir yemin vaziyetinden ziyade adeta lüzum ve zaruret tevliht eder. Onun için düşünüyorum ki Adliye Encümeninin bu teklifi musip görmemesi için bu iki sebepten başka sebepler dermeyan etmesi lâzım gelir. Bunları lütfederlerse bu teklifimi onun

neticesinde yeni kanuna bakmak için geri alacağım.

Enver B. (İzmir) — Efendim, bu mesele evvela teşkilatı adliye meselesidir. Adliyede malumu âliniz tefriki vazaif caridir. İcranın işi ayrı, ceza ve hukuk hakimlerinin işleri ayrıdır, esasen hüküm hakimi huzurunda edası lâzım gelen yeminin icra hakimi huzurunda eda edilmesini encümen muvafık görmemiştir.

Hakkı Tarık B. (Giresun) — Bunu mazbataya yazmamışsınız.

Enver B. (İzmir) — İşte söylüyorum; ikinci bir nokta daha vardır, hukuk usulü muhakemeleri mucibince reddi yemin olur. İcra hakimi; yeminin reddi lâzım gelir mi, gelmez mi, ayrıca bir dosya mı tutsun? o halde icra dairesi yeni bir mahkeme oluyor, malumu aliniz icrının işi çoktur mahkeme devairinde görülmesi lâzım gelen işleri icraya verir ve bu suretle bu gibi hüküm işlerle de zaten çok olan işlerini bir kat daha tezyit etmiş olacağız. Sonra mütalea kabildinden şunu da arz edeyim ki yeminin şekli vardır, adabı vardır. Bu eşkâlde yapılacak yeminlerde vazı kanunun icrasını emr ettiği merasim vardır ve bilhassa heybet vardır. İcra dairelerinde kavis yoktur, kürsü yoktur. Binaenaleyh yeminin bu manevi kıymetini de muhafaza mecburiyeti zahirdir. Binaenaleyh hasbelihtisas icra hakimi infaz hakimidir, hüküm hakimi değildir. Hüküm hakiminde aradığımız bir takım evsافتan başka icra hakiminde başka bir hususiyet gözetiriz. Bu itibarla encümen Hakkı Tarık Beyin fikirlerine iştirak etmemiştir.

Hakkı Tarık B. (Giresun) — Bendeniz yeni kanuna nazaran tetkik etmek için teklifi geri alıyorum.

Enver B. (İzmir) — Şu halde mesele kalmamıştır.

Musa Kâzım B. (Konya) — Efendim, Enver Beyefendi Adliye Encümeninin noktai nazarını izah etti. İcra Reisi hüküm hakimi değildir, hüküm hakimi olsa olmaz mı acaba? yalnız yeminle halledilecek bir meselede hüküm hakimi addetsek olur mu. olmaz mı? Zannederim Hakkı Tarık Bey de takdir ederler yemin intihai bir haktır. Buyuruyorlar ki; mesele yalnız bir yeminle halledilecek bir mesele ise icra reisi orada bir yemin verdirdin ve derhal bu işi yeminden sonra yapsın. Halbuki

[1] 148 numaralı matbua zaptın sonuna merbuttur

yemin verdirmek için bir defa teşkili tarafeyn etmek ve şahsı salis varsa onların sıfatını teşrih etmek lüzumdur. Sonra yeminden başka beyinatı ve senedi, esbabı subutiyesi mevcut olup olmadığını tetkik etmek ve ondan feragat ettikten sonra yemin teklif etmek lâzım gelirken...

Hakkı Tarık B. (Giresun) — Benim teklifim de böyle idi.

Musa Kâzım B. (Konya) — Bu bir mahkemelik iştir , yeminden başka elinde beyinesi yoktur diye farz ettiğimiz adamın icra reisi evvela hüvviyetini tespit edecek sonra ne ile ispat edeceksin diyecek ve alacaklı diyecek ki; elimde başka senedim yoktur, yemin verdireceğim. Ozaman icra dairesi bir mahkeme olmuştur, onun için Adliye Encümeni bu teklifi mürekkep bulmuştur, pek basit değildir, tefriki vazifeye manidir ve sonra vazifesi çok olan ve senetsiz icra usullerile daha ziyade vazifesi tekâsüf eden İcra Reisinin işini bir mahkemeye kalp etmek şekil ve mahiyetini de iktisap ediyor, bu bir memuriyetten fazla bir mahkeme mahiyeti almaktadır. Mahkemelik bir mahiyeti icabeden bu işin zaten kabulüne imkân yoktur, onun için maalesef encümen kabul edememiştir, mazbatanın kabulünü rica ederim.

Hakkı Tarık B. (Giresun) — Efendim esasen teklifimi geri alıyorum .

Reis — Efendim, Hakkı Tarık B. teklifini geri alıyor . Mazbatayı reye koymaya hacet yoktur.

İntihabata ait neticeî ârayı arz ediyorum :

İdare Amirliğine 233 reyle Denizli Mebusu Necip Ali B. intihap olunmuştur .

2 — Divan Kâtibi intihabı

Reis — Efendim, Necip Ali Beyden açılan kâtipliğe de birinin intihabı lâzımdır . Lütfen reylerinizi veriniz .

4 — *Büyük Millet Meclisi ve müştemilâtında mevcut bulunan eşya hakkında $\frac{5}{47}$ numaralı Meclis Hesaplarının tetkiki Encümeni mazbatası [1]*

Reis — Efendim , malumualiniz nizamname mucibince mefruşat işleri İdare Amirliklerine aittir, münasip görürseniz mazbatayı da İdareye tevdi ederiz, onlar icabatını yaparlar. Bu suretle

[1] 150 numaralı matbua zaptın sonuna merbuttur .

muamele yapılmasını kabul edenler ... Kabul etmeyenler ... Kabul edilmiştir .

Apdullah B. (Trabzon) — Neticeyi Meclise bildirmek şartile değilmi Reis Bf.?

5 — *Muvazzaf zabıtlar ve askerî memurların yirmi beş yaşını ikmal etmeden evlenmemeleri hakkında $\frac{1}{376}$ numaralı kanun lâiyhası ve Millî Müdafaa, Dahiliye ve Adliye Encümenleri mazbataları [1]*

Reis — Heyeti umumiyesi hakkında mutalea varmı efendim? (*Hayır sesleri*) Maddelere geçilmesini kabul edenler ... Kabul etmeyenler ... Kabul edilmiştir .

Bilûmum muvazzaf zabıtlar ve askerî memurların yirmi beş yaşını ikmâl etmeden evlenmeyeceklerine dair kanun

MADDE 1 — Bilûmum muvazzaf zabıtlar ve askerî memurların yirmi beş yaşını ikmâl etmeden evlenmeleri memnudur.

Askerî mektepler talebesi evlenemez ve evlenmiş talebe askerî mekteplere kabul olunmaz.

Reis — Birinci maddeyi kabul edenler ... Kabul etmeyenler ... Kabul edilmiştir .

MADDE 2 — Gedikli küçük zabıtların neşetlerinden, itibaren kanunen mecbur oldukları müddeti hizmeti ikmal etmedikçe evlenmeleri memnudur.

Deniz ve hava gedikli küçük zabıtları baş çavuş olmadan evlenemezler.

Reis — İkinci maddeyi kabul edenler ... Kabul etmeyenler ... kabul edilmiştir .

MADDE 3 — Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

Reis — Üçüncü maddeyi kabul edenler ... Kabul etmeyenler ... Kabul edilmiştir .

MADDE 4 — Bu kanunun ahkâmını icraya Adliye, Millî Müdafaa ve Dahiliye vekilleri memurdur.

Reis — Dördüncü maddeyi kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir .

Kanunun ikinci müzakeresine geçilmesini kabul edenler ... Kabul etmeyenler ... Kabul edilmiştir .

Reylerini vermeyen zevat lütfen reylerini

[1] 149 numaralı matbua zaptın sonuna merbuttur .

versinler, rey toplama muamelesi bitmiştir, tasnif için kura ile âza tefrik edilecektir.

[Ali B. (Afyon), Hazim B. (Kırşehir), Ata B. (Niğde), Dr. Şefik Lütfi B. (Bursa), Ziya B. (Çorum), Emin Fikri B. (Aydın), Vasıf B. (Malatya), İhsan B. (Ankara), Fuat B. (Konya), tasnifi âraya memur edil-

diler.]

Efendim, âra neticesini arz ediyorum. Divanı Riyaset kâtipliğine 199 reyle Denizli Mebusu Haydar Rüştü B. intihap edilmiştir.

Cumartesi günü saat 14 te içtima etmek üzere inikada nihayet veriyorum.

Kapanma Saati: 15,15

810 Numaralı kanunun Kanunu Medenî ile ilga edilmiş olup olmadığına tefsiri hakkında $\frac{3}{185}$ numaralı Başvekâlet tezkeresi ve Adliye Encümeni mazbataları

T. C.

Başvekâlet

Muamelât müdürlüğü

Şube

Sayı $\frac{6}{4787}$

B. M. M. Yüksek Reisliğine

810 Numaralı kanun, Kanunu Medenî ile ilga edilmiş olup olmadığına tefsiri hakkında Maliye vekâletinden yazılan 25/II/1928 tarih ve 8388 numaralı tezkerenin musaddak sureti leffen takdim olunmuştur.

Muktazasının ifa ve neticesinin iş'arına müsaade buyrulmasını rica ederim efendim.

*Başvekil
İsmet*

MALİYE VEKÂLETİNİN 25-11-928 TARİH VE 8388 NUMARALI TEZKERESİ SURETİ

Memleketimizde eşhas tarafından tasarruf edile gelmekte olan gayri menkullerin bir kısmı mühimminin henüz tapuda mukayyet olmamasına ve mukayyet bulunanların da, uzün zamandanberi haricen alım satım hibe ve tevarüs ve intikal hasebile mevcut kayıtların kıymetini gaip etmiş bulunmasına mebni bu kabil gayri menkuller üzerindeki hakların masuniyetini temin ve niza ve ihtilâfları hal ile kuyudu tasarrufiyeye sıhhat bahşetmek üzere mezkûr hakların ledettalep tabu encümenlerince tetkik ve eshabı namına senede raptı zımında 810 numaralı kanun ile ahkâmı mahsusa vazedilmiş ve kanunu mezkûr dairesinde vukubulan talep ve müracaatlardan seksen bin küsur miktarı tetkik edilerek karara rabt ve eshabı hak namına tapuları ita kılınmış iken kanunu medeninini sahai meriyete intikalini müteakip salifülarz kanunun hükmen mülga bulunduğu tarzında bazı içtihatların tecelli ettiği anlaşılmıştır.

810 numaralı kanun (tapu senedatından ve kayıtlarından mazmununa taallük etmiyen bir hata vukua getirilmiş olan veya hududu kadimesi dahilinde senetlerinde yazılı miktardan fazla zuhur edüp tashihi istenilen veyahut hakkı karardan ve senetsiz tasarrufattan bulunmasına mebni senede raptı talep olunan emvali gayri menkule) nin tapu encümenlerince senede raptına mesağ vermekte iken kanunu medeninini 935 inci maddesi (alâkadarlar tahriren muvafakatlerini beyen etmedikleri halde mahkeme kararı olmadıkça tapu sicil memurlarının hiç bir tashih icra edemeyecekleri) ve mezkûr kanunun 639 uncu maddesile tapu sicilinde mukayyet olmiyan veya maliki kim olduğu anlaşılmiyan veya yirmi sene evvel vefat etmiş veya gailiğine hüküm verilmiş olan bir kimsenin uhdesinde mukayyet olan bir gayri menkulü nizasız ve fasılasız yirmi sene müddetle ve malik sıfatile yedinde bulunduran kimsenin o gayri menkulün, milki olmak üzere tescilini talep edebileceği ve tescilin ancak hakimnin emrile yapılabileceği sarahatini havi bulunmakta ve binaenaleyh her iki kanun ahkâmı yekdiglerine sarahağan münafi bulunmaktadır.

yokarıda arz edildiği üzere Türkiyede tasarruf olunan emvali gayri menkulenin pek çoğunun kayıtsız olması veya mutasarrıflarından başkası namına mukayyet olarak kalması; mezkûr gayri menkuller üzerinde müteesses hakların tayin ve tescilini zarurî kılmakta ve keyfiyeti tescilin kanunu medeninin tayin ettiği üzere mahkeme kararile ierası ise teşkilatı hazıra dairesinde imkânsız olduğu gibi eshabı alâka için bir çok külfet ve masrafı mucip olmasına mebni ihtiyaç ile mütenasip bulunmamaktadır, hususile gayri müseccel bir çok emvali metrukeyi temellük etmiş ve muhacir ve müstehiklere teffiz veya bilmüzayede fûrûht etmek vaziyetinde bulunmuş olan hazinenin bu telâkki muvacehesinde maruz kalacağı müşkülât, bu yüzden hazine leh ve aleyhine ikame edilen deavi miktarını gösterecek erkamin ianesine muhtaç olmadan anlaşılabilir kadar bariz ve iktihâmı güç bulunmuş ve esasen 810 numaralı kanunun mülga bulunduğu hakkındaki telâkki, ilmen şayamı kabul ve terviç görülmemiş şöyleki;

Kanunu medeni 4-10-926 tarihinde meriyete girmek üzere 17 şubat 926 tarihinde B.M.M.nce kabul ve 4 nisan 926 tarihinde neşredilmiş olduğu halde 810 numaralı kanun 16 nisan 926 tarihinde Meclisi Âlice kabul edilmiş ve neşri tarihi olan 29 nisan 1926 tarihinde meriyete girmiştir şuhalde kanunu medeni meriyet tarihi itibarile salifûlarz kanundan muahhar olmasına ve kendisine muhalif ahkâmı sarahaten ilga etmiş bulunmasına müsteniden 810 numaralı kanununda mülga bulunduğu iddia edilmekte ve iddiayı vakı kanunların mukaddem veya muahhar bulunduğuunun tayini hususunda meriyet tarihine istinat eylemektedir.

Gerçi kanunlar, meriyetleri için metninde veya kavaninin sureti meriyet ve neşrülâm hakkındaki mevzuatı kanuniyede tayin olunan tarihten itibaren tatbik kabiliyetini iktisap ederler isede meriyet tarihi, ancak bir kanunun zaman itibarile şumulini tayin edebilüp kendisine muhalif ahkâmı ilga hususunda vazı kanununun kast ve iradesini ifade ve izhar için delil mevcut olmadığı müddetçe şayamı itibar olur.

Halbuki kanunu medeniye muhalif bazı esasları ihtiva eden ve kuyudu tasarrufiyemizin yokarıda tafsilen arzedilen hususiyetleri nazarı mülâhazaya alınarak vazedilmiş bulunan 810 numaralı kanun, meriyet tarihi itibarile kanunu medeniden mukaddem bulunduğu halde Meclisi Âlice mezkûr kanundan iki ay on iki gün sonra kabul edilmiş ve binaen aleyh vazı-kanunun iradesinin en son şekli tecellisi mahiyetinde bulunmuştur. Kanunların neşrülâmı tekemmülleri için bir unsur olsada neşrülân keyfiyeti sırf kuvvei icraiyece ifası lâzım gelen merasimden olmasına ve ahkâmı kanuniyenin fesh ve ilgası hususu ise şariinin salâhiyetine müteallik bulunmasına göre senetsiz tasarrufatın sureti tescili hakkında ahkâmı hususiyeyi ihtiva eden 810 numaralı kanunun, kendisinden evvelki tarihle Meclisi Âlice kabul edilmiş bulunan kanunu medeni ile mülga bulunduğunu iddia etmek için hiç bir mesnediilmî görülememektedir. Filhakika kanunların yekdiğerini fesh ve ilgasına mütedair olan nazariyatı hukukiyede şarice mukaddem tarihle kabul edilen bir kanunun daha sonraki tarihle kabul edilmiş olan ve fakat meriyet hususunda takaddüm eden kanunu fesh edip etmiyeceği noktası münakaşa edilmiş mesailden değildir. Bundan maada kanunu medenin 639 uncu maddesi, tapu sicilinin mevcudiyetini kast ve farz ederek bu sicilde mukayyet olmıyan bir malın vaziyet ve malikinin tayin ve tespit etmeği istihdaf etmekte olmasına mukabil memleketimizdeki emvalin henüz kadastrosu ve hatta tahriri icra ve ikmal kılınmamış ve bittabi maddei mezkûre ile maksut olan tapu sicili de tesis edilememiştir.

Bu itibarla arzedilen ilmî sebeplere ve tatbikatta hasıl ettiği büyük müşkülâta mebni vekâleti acizice iştirâk edilemiyen ve maahaza bazı devâir ve mehakimce terviç ve iltizam edilmekte bulunan salifûlarz telâkkinin diğeri bir neticesi de mezkûr içtihadın vucut bulması anına kadar cayi tatbik bulan 810 numaralı kanun mucibince tapu idarelerinin seksen bin raddesinde senetsiz tasarrufatı senede raptetmiş olmasıdır.

Binaenaleyh 810 numaralı kanunun kanunu medeni ile ilga edilmiş olmadığı noktasının Meclisi Âlice tefsiren hal ettirilmesi hususuna müsaadei fahimaneleri rica olunur efendim.

Maliye vekili

Ş. S.

Rs. CELİLEYE

810 numaralı kanunun kanunu medeni ile mülga olup olmadığının tefsiri hakkında Mal. V. inin mutaleatin havi tezkere Bş. V. in 4787 numaralı tezkeresile Ad . E. ine navale edilmekle Ad. V. Mahmut Esat Bf. huzur ile tetkik olundu.

Ma. V. inini 810 numaralı kanunun mülga addolunuyacağına dair serdettiği esbap ve mutaleatin hulasası :

Memleketimizde eşhasın uhdei tasarruflarında bulunan gayri menkullerden bir kısmı mühimmiminin henüz tapuda mukayyet bulunmamasına ve uzun zamandanberi haricen alım , satım , hibe, tevarüs ve intikal hasebile mevcut kayıtların da kıymetlerini kaybetmiş bulunmasına mebni bu kabil gayri menkuller üzerinde hakların masuniyetini temin ve tasarruf kayıtlarına sihat bahşetmek üzere tapu encümenleri tarafından tetkikatı lâzime yapılarak hak sahipleri namına tapu senedi verilmesi zemininde 810 numaralı kanun ile ahkâmı mahsusa vazedilmiş ve buna müsteniden vaki olan talep ve müracaatlar üzerine seksen bini mütecaviz gayri menkul senede raptedilmişken kanunu medeninin sahai meriyete intikalini müteakip salifülarz kanunun hükmen mülga bulunduğu yolunda bazı içtihatlar tecelli etmiştir. 810 numaralı kanun tapu senetleriyle kayıtlarının mazmununa taalluk etmeyen bir hatanın veya hududu kadimesi dahilinde senetlerinde yazılı miktardan fazlasının tashihi veyahut hakkı karardan ve senetsiz tasarruflardan dolayı senede raptı istenen gayri menkulatın tapu encümenlerince senede raptına mesağ vermekte olup kanunu medeninin 935 inci maddesinde ise (alâkadarların tahriren muvafakatlarını beyan etmedikleri halde mahkeme kararı olmadıkça tapu sicil memurlarının hiç bir tashih icra edemeyecekleri) ve 639 uncu maddede dahi (tapu sicilinde mukayyet olmayan veya maliki kim olduğu anlaşılmayan veya yirmi sene evvel vefat etmiş veya gayipliğine hüküm verilmiş olan bir kimsenin uhdesinde mukayyet olan bir gayri menkulü nizasız ve fasılasız yirmi sene malik sıfatıyla yedinde bulunduran kimsenin o gayri menkulün maliki olmak üzere tescilini talep edebileceği ve tescilin ancak Hakimın emriyle yapılabileceği) sarahatini havi bulunmasından her iki kanun ahkâmı yekdiglerine münafi görülmektedir; halbuki:

A) Türkiyede tasarruf olunan emvali gayri menkulenin pek çoğunun kayıtsız olması veya mutasarrıflarından başkası namına mukayyet bulunması hasebile bu gayri menkuller üzerinde müteesses hakları tayin ve tescil zarurî bulunmuş ve bunun kanunu medenî ahkâmı dairesinde mahkeme kararı ile icrası ise eshabı alâka için bir çok külfet ve masrafı mucip olmasına ve teşkilatı hazıra dairesinde de imkânsız bulunmasına ve bilhassa gayri müseccel bir çok emvali metrukeyi temellük etmiş ve muhacır ve müstahiklere tefviz veya bilmüzayede satmış bulunan hazinenin bu telakki muvacehesinde leh ve aleyhinde ikame edilecek deavi dolayısıyla maruz kalmamak müşkülât pek bariz bulunmaktadır.

B) Kanunu medenî 17 / 2 / 1926 tarihinde T. B. M. M. ince kabul ve 6 ay sonra mer'î olmak üzere 4 / 4 / 1926 tarihinde neşredilmiş olduğu halde 810 numaralı kanun 16/4/1926 tarihinde M. Âlice kabul edilerek 29/4/1926 tarihinde meriyete girmiştir. Şu halde meriyet tarihi itibariyle kanunu medenî muahhar isede kanunu medenî ahkâmına muhalif hükümleri muhtevi bulunan 810 numaralı kanun daha sonra M. ce kabul ve tasdik edilmiş ve binaen aleyh vazii kanunun kasıt ve iradesi bu suretle tecelli etmiş bulunduğundan kavaninin meriyeti ve neşri ilâmı ancak tekemmüllerine müteallik bir unsur olsa da nihayet rasimeden ibaret olmasına mebni ahkâmı kanuniyenin feshü ilgası hususunda bir sarahat olmadıkça kendisinden evvel kabul edilmiş bulunan bir kanun ile muahharen tasdik ve kabuledilen bir kanun hükmünün mülga addedilmesi için bir mesneti ilmî görülmektedir.

C) Kanunu medeninin 639 uncu maddesinde; tapu sicilinin mevcut olduğu kast ve farzedilmiş olup memleketimizde ise henüz gayri menkulatın kadastrosu ve hatta tahriri ile icra ve ikmaleilmemiş olduğundan bu maddedeki maksat dahi husul bulmamıştır.

Binaenaleyh bu sebepler dolayısıyla 810 numaralı kanunun mülga addedilmesi caiz olmadığından bazı devair ve mahakimce iltizam edilen aksî içtihadattan mütevellit tereddüdün izalesi zımında mülga bulunmadığı hakkında bir tefsir karar ile halli mesele edilmiş beyan olunmaktadır.

Encümençe cereyan eden müzakere üzerine Ma. V. inin esbab ve mütaleatı mesrudesi varit ve şayanı kabul görülmemiştir şöyleki:

A) Kanunu medeninini bahsedilen 935 639 uncu maddelerinin pek sarıh hükümleri karşısında eshabı alaka ve hazine için mahkeme kararı istihsali zımında tasavvur edilen külfet ve müşkülâtın şayanı kabul bir sebep olmayacağı izahıtan müstağni bir keyfiyettir. Kaldı ki kanunu medeni hükmü memleketimizde şimdiye kadar muntazam bir surette vücut bulmadığı Ma. V. inin mutaleatında dahi serdedilen tasarruf kayıtlarının sıhhatını ve ashabının hukuku tasarrufiyelerinin selametini temine hadim olmak üzere hakimın kararını şart-ittihaz etmesinin her hangi bir külfet ve müşkülât bahanesile bertaraf olduğunu kabul etmek hak ve ihtiyaç itibarile de gayrı caiz olduğu aşikârdır.

B) Her hangi bir kanunun hükümleri ancak mevkii meriyete geçtikten sonra mevzuu bahs olabilüp henüz sahai tatbikatta bulunmadan evvel ona muarız hükmü ihtiva eden bir kanunla münasebeti nazarı itibara alınmaz. Binaenaley 2/4/926 tarihinde mer'i olan 810 numaralı kanunun hükümleri ancak 4/10/926 tarihinde mevkii meriyete geçen kanunu medenî ahkâmıle münafi ve muarız bulunması sebebinden dolayı mülga olduğunun kabulü lazımgelir; yoksa vekâleti müşarünileyhamın mutaleası veçhile 810 numaralı kanunun daha evvel mer'i olacağı metninde sarahaten münderic olmasına rağmen aylarca sonra mevkii meriyete geçecek kanunu medeniden muahhar olarak M. Â. ce kabul ve tasdik edilmesinden kanunu medenî ahkâmına mugayir hükümlerin devamı meriyetini kabul suretinde bir farzû telakki şayanı kabul görülemez.

C) Kanunu medeninini 639 uncu maddesindeki hüküm hakkında dermeyan edilen faraziye ise tasarruf kaydının selâmetini temine matuf olan ve muamelâta umumî ve esashı hükümleri mutazammın olan kanunu medeniye muattal bir hale ifrağ etmeği mucip olacağından kezalik şayanı iltifat değildir.

Binnetice esbabı maruzaya binaen Mal. V. inin dermeyan ettiği mütalâat encümenimizce varit görülmemiş ve Ad. Vekili B. E. inin izahatı dahi bunu müeyyit bulunmuş olmakla 810 numaralı kanun ahkâmının kanunu medenî ile mülğa bulduğundan aksi suretle keyfiyetin tefsiren bir karara raptına mahal olmadığı ittifakla karargir olmuştur. Heyeti Umumiyenin nazarı tasvibine arz olunur.

Âza	Âza	Kâ.	M. M.	Ad. E. Rs.
Balıkesir	Balıkesir	Yozgat	Kocaeli	Manisa
Sadık	Osman Niyazi	A. Hamdi	Salâhattin	Mustafa Fevzi
Âza	Âza	Âza	Âza	Âza
Kocaeli	Edirne	Ankara	Zonguldak	Bayazıt
Ragıp	H. Hayri	A. İhsan	Nazif	Şefik
	Âza	Âza	Âza	Âza
			Muğla	Mardin
			Ali Nazmi	İ. Ferit

T. B. M. M.

Ad. Encümeni

Karar №

Esas №

20-4-1929

Adliye encümeni mazbatası

YÜKSEK RLİSEİÇE

810 numaralı kanunun kanunu medenî ile hükmü ilga edilip edilmeyeceğinin tefsiri

hakkında Maliye Vekâletinin mütaleatını havi Adliye encümenine havale edilen Baş Vekâlet'in $\frac{6}{4787}$ numaralı tezkeresi üzerine icra edilen tetkikat ve müzakerat neticesinde kanunu medenin'in mevkii meriyete geçmesiyle mezkûr 810 numaralı kanun hükmünün mülga olduğunu mutazammın tanzim edilen 24 numaralı mazbata Heyeti umumiyenin 22-12-1928 tarihindeki 16 ıncı inikadında Dahiliye Vekili Şükrü Kaya Beyefendinin mazbata muhteviyatının İskân işlerine taallüku hasebile bu bapdaki mutalealarının da dinlenerek keyfiyetin tetkiki lüzumuna mütedair beyanatı üzerine mazbata encümene iade kılınmıştır.

Keyfiyet, Maliye ve Dahiliye Vekilleri Beyefendilerle Tapu müdürü umumisi Atıf ve muavini Osman Beylerin huzurile encümence tekrar tetkik ve müzakere olundu.

Verilen izahattan anlaşılacağına göre mübadil, menkul ve mütegayyip eşhastan metruk olan yerlerin mübadil bir, muhacirlere tefvizi halinde yahut hazinece müzayede ile satıldığında tapu dairelerince kayıtların tebdili mahkeme hükmüne muhtaç olduğu ileri sürülerek mütefevviz ve alıcılara senet verilmekte tereddüt edildiği görülmüştür.

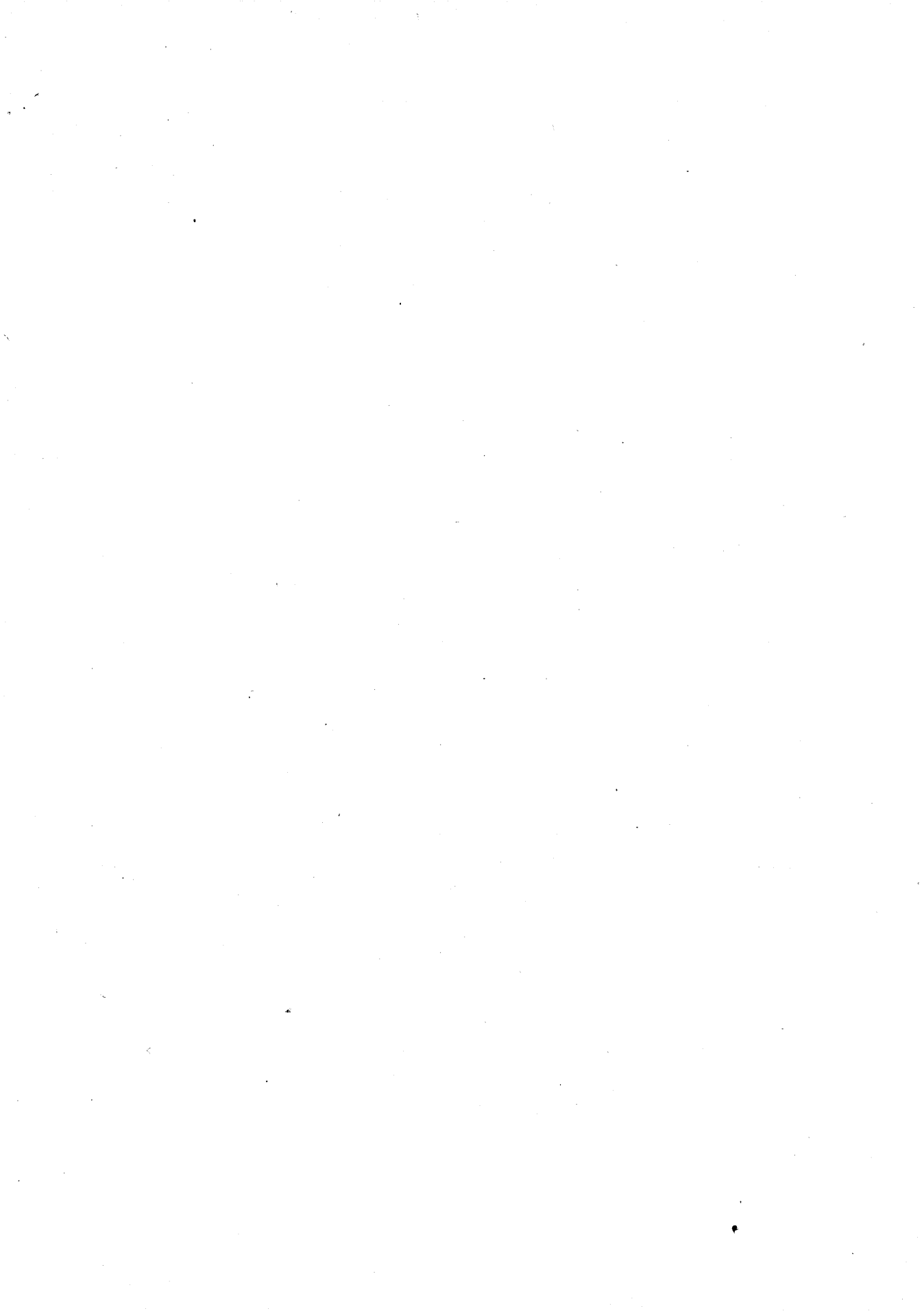
Mübadil ve mütegayyip eşhasa ait olup tapuda kayıtları bulunan yerlerin kanunu mahsuslarına tevfiikan Hükûmete intikali lâzım geldiğine göre kanuna müsteniden mutasarrıflar makamına kaim olan Hükûmetin bu yerleri gerek mübadil ve muhacirlere tefvizi ve gerekse müzayede ile sattığı hallerde mahkemeyi alâkadar edecek bir sebep mutasavver olmadığından Tapu idarelerinin senet vermelerine ne kanunu medenî ve ne de sair kanunlar hükmünce bir mani olmadığı,

Tapuda kaydı olmayıp ancak öteden beri tasarruf edilegelen yerlerden olduğu anlaşılan gayri menkuller hakkında eski mütesarrıflarının mübadil ve menkul veya mütegayyip eşhastan olup olmadıklarının 331 tarihli emvali metruke kanununun suveri icraiyesini mübeyyin nizamnameye tevfiikan tahkikatı yapılarak vaziyetlerinin tesbiti kabil olacağı ve netice itibarile tahakkuk edecek hale göre muamele ifasının mümkün olduğu,

Tapuda kaydı olmayan ve evvelce de tasarruf edildiği de anlaşılmayan yerlerin ise sahipsiz addi zururi olup bu kabil yerlerin de Devlete ait olduğu kanunu medeni hükmü iktizasından olduğundan Hükûmetçe bu yerlerin tefviz veya satılması halinde yine tapu idarelerince senet verilebileceği ve mahkeme hükmüne ihtiyaç olmadığı anlaşılmaktadır.

Cereyan eden müzakerat neticesinde elyevm tapuya raptında müşkülât görülen ihtimaller yukarıda tespit edilen üç hale inhisar etmekte ve tapu idarelerinin senet vermelerinde tereddüdü mucip bir sebep görülememekte olduğundan kanunu medenin'in meriyete geçmesiyle 810 numaralı kanun hükmünün mülga bulunduğu hakkında salifüzzikir mazbatadaki noktayı pazar ve kararın tepdilini müstelzim bir hal bulunmadığı Encümenimizce ittifakla kararlaştırılmış olmakla arz olunur.

Âza	Âza	Âza	Âza	Kâ.	M. M.	Ad. E. R.
Ankara	Sinop	Zonguldak	Balıkesir	Yozgat	Kocaeli	Manisa
A. İhsan	R. İsmail	Nazif	Sadık	A. Hamdi	Salâhattin	M. Fevzi
Âza	Âza	Âza	Âza	Âza	Âza	Âza
Kocaeli	Muğla		Manisa	Kayseri	İzmir	Balıkesir
Ragıp	Ali Nazmi		Kemal	Reşit	Enver	O. Niyazi

**Giresun mebusu Hakkı Tarık Beyin, İcra ve iflâs kanununun
birinci maddesine bir fıkra ilâvesi hakkında ²/₈₁ numaralı
kanun teklifi ve Adliye Encümeni mazbatası**

İcra kanununa bir fıkra ilâvesi hakkında

REİSLİĞE

9-1-1929

1215 Numaralı kanunun ihtiyaca kafi teşkilat vücut bulan yerlerde ne kadar eyi bir te'sir icra ettiği görüldü. Bu kanun icraya getirilen bir borçlunun borcunu inkârı halinde alacaklıya mahkemeye gitmesi lüzumünün tefhim edilmesini amirdir. Alacaklının hiç bir delili olmasada borçluya yalnız yemin verdirecek vaziyette de bulunsa hüküm budur. Halbuki bu vaziyette icra reisinin borçluya bir yemin teklif edebilmesi uzun muhakeme işlerinin önünü alabilir ve icra reisleri de hakim sıfatında memurlar olduğu için borçlunun kabulü halinde böyle bir yemin vermesinde hiç bir mahzur görülmiyebilir.

Merbut kanun teklifi bu kolaylığı istihsal maksadile takdim ediyorum efendim.

Kanun Teklifi

1 — 1215 Numaralı kanunun birinci maddesine şu fıkra ilâve olunmuştur:

Usulen dava ikamesi için mahkemeye müracaat etmesi lüzumu kendisine tebliğ olunan bir alacaklı başka delili olmadığıı söyleyerek yemin teklif eder ve borçlu yemini edaya hazır olduğunu söylerse icra reisi hukuk usulü muhakemeleri kanununun 339 uncu maddesine tevfiikan hareket eder .

2 — Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

3 — Bu kanunun icrasına Adliye Vekili memurdur.

T. B. M. M.

Ad. encümeni

Karar №

Eesas №

20-4-1929

Adliye Encümeni mazbatası

YÜKSEK REİSLİĞE

İcra kanununa bazı maddeler ilâvesine dair 1215 numaralı kanunun birinci maddesine bir fıkra ilâvesi hakkında Giresun mebusu Hakkı Tarık Bey tarafından tanzim olunan kanun teklifi lâyihası encümenimize havale edilmekle Adliye Vekili Mahmut Esat Beyefendi huzurile tetkik ve müzakere olundu.

Teklifin esası icra dairelerine müracaat eden alacaklıların, borçlunun borcunu inkârı üzerine mahkemeye muracaatlarında yemin teklifinden başka bir subut sebebi yoksa bu hakkını icra reisi huzurunda dermeyan ederek başkaca mahkemeye muracaata mahal kalmaksızın borçlunun dahi yemini kabul halinde kaza salâhiyetini zaten haiz bulunan icra reislerinin bu yemini icra ettirmeye salâhiyet verilmesine mütedairdir.

Ahiren Adliye vkâleti tarafından hazırlanup encümenimizce müzakeresi icra ve ikmal edilerek heyeti umumiyeye arz edilen icra ve iflâs kanunu lâyihasile 1215 numaralı kanun ilga edilmiş olmasına ve gerçi mezkûr kanunun hükûmleri yeni lâyihada dahi mevcut isede yemin teklif ve kabulü veya reddi yemin talebi gibi hususlar mahkemelere ait vazife cümlesinden olup bunun icra dairelerine ve lâyihaya göre kaza sıfatını haiz bulunan icra reislerine verilmesi icra işlerinin uzamasına ve asıl vazifeden başka meşguliyetleri dahi bulunmasına mebni maslahata muvafık görülmeyen bu kanun teklifinin kabulü musip olmadığına encümenimizce ittifakla karar verilmiştir. Heyeti umumiyeye arz olunur.

Âza	Âza	Âza	Âza	Âza	Kâ.	M. M.	Ad. E. R.
Balıkesir		İzmir	Ankara		Yozgat	Kocaeli	Manisa
<i>O. Niyazi</i>		<i>Enver</i>	<i>A. İhsan</i>		<i>A. Hamdi</i>	<i>Selâhattin</i>	<i>Mustafa Fevzi</i>
Âza	Âza	Âza	Âza	Âza	Âza	Âza	Âza
Manisa	Kocaeli	Sinop		Muğla	Balıkesir		Kayseri
<i>Kemal</i>	<i>Rağıp</i>	<i>R. İsmail</i>		<i>Ali. Nazmi</i>	<i>Sadık</i>		<i>Reşit</i>

Büyük Millet Meclisi ve müştemilâtında mevcut bulunan eşya hakkında $\frac{5}{47}$ numaralı Meclis Hesaplarının Tetkiki Encümeni mazbatası

T. B. M. M.

M. H. T. Encümeni

21/4/1929

Yüksek Reisliğe

Dahili nizamnamenin 62 inci maddesi mucibince Encümenimiz tarafından vuku bulan talep üzerine idare amirlerinden tevdi*olunan defter mucibince Meclisi âli ve müştemilâtında mevcut eşya birer birer sayılarak kaydile karşılaştırılmış ve hepsi tam ve hüsnü halde oldukları görülmüştür.

Sayım sırasında ve debpoydaki eşya arasında artık istimal edilemeyecek derecede eskimiş bir kısım halı seccadeler ile eşyayı saireye de tesadüf edildi. Encümenimiz bunların masrafları edilerek muhafazalarından ise usulüne tevfikeyen satılmaları muvafık olacağı kanatında bulularak makla icabı düşünölmek ve yapılmak üzere işbu raporumuz takdim kılınmıştır efendim.

Âza	Âza	Âza	Murakıp	M. M.	M. H. T. E. Reisi
Çankırı	Balıkesir		Denizli	Van	Niğde
Ziya	M. Cavit		Mazhar Müfit	Hakkı	Ali Galıp
		Âza	Âza	Âza	Âza
		Kütahya	Konya	Kastamonu	Elaziz
				Cemal	Hüseyin

~~—————~~

**Muvazzaf zabitler ve askerî memurların yirmi beş yaşını
ikmal etmeden evlenememeleri hakkında ¹/₃₇₆ numaralı kanun
lâyihası ve Millî Müdafaa, Dahiliye ve Adliye Encümenleri
mazbataları**

T. C.

*Başvekâlet
Muameleat müdürlüğü*

*Şube 1
Sayı ⁶/₈₈₄*

14 - 2 - 1929

B. M. M. Yüksek Reisliğine

Muvazzaf zabitler ve askerî memurların yirmi beş yaşını ikmal etmeden evlenemeyecekleri hakkında Millî Müdafaa Vekâletince hazırlanan ve İcra Vekilleri Heyetinin 13-2-929 tarihli içtimasında Yüksek Meclise arzı kararlaştırılan kanun lâyihası esbabı mucibesile birlikte takdim olunmuştur.

Muktazasının ifasına ve neticesinin iş'arına müsaade buyrulmasını rica ederim efendim.

Başvekil
İsmet

Esbabı mucibe lâyihası

Efradın talim ve terbiyeleri zımında daima efratla temasta bulunan ve bu hususta bilâ inkıta meşgul olan bilumum zabitanın aile gâilesinden uzak bulundurulması salim bir fikirle vazifelerine merbutiyeti daimelerinin temini kendilerinin tehhül etmiyerek mücerret bulunmaları ile kabil olacağı tecrübe ile anlaşılmiş ve şükadar ki ilânihaye mücerret kalmaları da vatanın muhtaç bulunduğu teksiri nüfustan dolayı muvafık olmayacağından yirmi beş yaşına gelmedikçe evlenmeleri men edilmiştir .

Tahsil çağında bulunan askerî mekâtip talebesi ulûm ve fûnuu askeriye ile tevaggul edeceklerinden bunların da keza evlenmemeleri men ve evlenmiş olanların da mektebe kabul olunmamaları münasip bulunmuştur.

Memurini askeriyenin de ordunun hidematı askeriyelerini ifa ile mükellef bulunmalarına mebni zabitan hakkındaki esbap bunlar hakkında da varit bulunduğundan bunlar için de zabitan misilli muamele ifası zarurî görülmüştür .

Gedikli küçük zabitlerin zabitan şeraitini haiz olmalarına nazaran evlenmelerinin men'i lâzım gelmekte isede bunların yetişme ve istihdamları ayrı bir kanuna tabi olduğundan yalnız neşetlerinden sonra kanunen mecbur buldukları müddeti hizmeti ifa etmedikçe tehhülleri tecviz edilememiştir.

T. B. M. M.

M. M. Encümeni

Karar № 35

24-2-1929

M. M. Encümeni mazbatası

YÜKSEK REİSLİĞE

Başvekâleti celilenin $\frac{6}{884}$ numara ve 14/2/929 tarihli tezkeresine merbutan encümenimize tevdi buyrulan « bilumum muvazzaf zabıtlar ve askerî memurların yirmi beş yaşını ikmal etmeden evlenemeyeceklerine dair » Millî Müdafaa Vekâletinin hazırladığı kanun lâyihasile esbabı mucibe mazbatası Millî Müdafaa Vekili Beyin huzurile tetkik ve müzakere olundu:

Ordu efradını talim ve terbiye etmek ve vatan müdafaası bilgilerini onlara öğretmekle meşgul ve efrat* ile bilâinkita temasta bulunan bilumum zabitanın aile gailesinden uzak kalarak salim bir fikirle vazifelerine merbut kalmaları ordunun kudret ve kabiliyetinin daima yüksek bulunmasını temin edici tedbirlerden biridir. Bu sebeple vazaifi mezkûre sahiplerinin evlenmeleri zamanının bir taraftan ordunun menafiini koruyacak ve diğer taraftan teksiri nüfusa zarar vermiyecek tarzda bir kayda tabi tutulması icap eylemektedir. Binaenaleyh mezkûr kanun lâyihası ve merbut esbabı mucibe mazbatası münderecatı encümenimizce de muvafık görülmüş ve lâyihanın aynen kabulüne karar verilmiştir. Arz olunur efendim.

Âza	Âza	Âza	Âza	Âza	Kâ.	M. M.	Reis
			Tokat		Bitlis	İstanbul	Cebelibereket
Kâzım	M. Kâzım	İbrahim	B. Lutfı	Halit	Muhittin Nami	İhsan	Naci
						Âza	
						Aziz Samih	

T. B. M. M.

Dahiliye Encümeni

Karar № 18

Esas № $\frac{1}{876}$

4-IV-1929

Dahiliye Encümeni mazbatası

YÜKSEK REİSLİĞE

Bilumum muvazzaf zabıtlar ve askerî memurların yirmi beş yaşını ikmal etmeden evlenemeyecekleri hakkındaki kanun lâyihası ve Millî Müdafaa Encümeni mazbatası Millî Müdafaa Vekili Abdulhalik Beyefendi hazır buldukları halde encümenimizce de tetkik olundu.

Millî Müdafaa Encümeninin mazbatası münderecatı encümenimizce de müttefikan kabul olunmuş ve heyeti umumiyenin nazarı tasvibine arz olunmak üzere Yüksek Reisliğe takdimine karar verilmiştir.

Âza	Âza	Kâ	M. M	R. V	Da. E. R. Namına
Ankara		Kars	Malatya	Adana	Adana
Talat		Halit	A. Muttalip	Hilmi	Hilmi
Âza	Âza	Âza	Âza	Âza	Âza
Kars	Malatya	Tekirdağı	Zonguldak	Balıkesir	Eskişehir
Baha Tali	Vasıf	M. Faik	Rifat	Fahrettin	Sait

T. B. M. M.

Ad. Encümeni

Karar №

Esas №

20 - 4 - 1929

Adliye Encümeni mazbatası

YÜKSEK REİSLİĞE

Muvazzaf zabitlerle askerî memurların yirmi beş yaşını bitirmeden evlenmeyeceklerine dair Millî Müdafaa Vekâleti tarafından hazırlanıp Başvekâletin 14-2-1929 tarih ve $\frac{6}{634}$ numaralı tezkeresile Adliye Encümenine tevdi kılınan kanun lâiyhası ve esbabı mucibesi Millî Müdafaa ve Dahiliye Encümenlerinin mazbatalarile birlikte Adliye ve Millî Müdafaa Vekilleri Beyefendiler huzurile tetkik ve müzakere olundu.

Ordudaki vazifeleri icabınca efratla daima temasta bulunmak ve her türlü gaileden uzak olarak onların talim ve terbiyelerile meşgul bulunmak mecburiyetinde olan muvazzaf zabitlerin yirmi beş yaşını bitirmeden evlenmelerinin memnuiyeti kezalik diğer askerî memurlarının da hizmetlerini ifa etmeleri noktasından aynı sebebin onlar hakkında da varit olduğuna kanaatle Encümen lâiyhayi esas itibarile kabule şayan görmüştür.

İstihdamları şekli ayrı bir kanuna tabi olan gedikli küçük zabitler hakkındaki lâiyhanın kabul ettiği mecburî hizmet müddetinden sonra evlenebilecekleri ve askerî mektepler talebesinin evlenmelerinin memnuiyeti ve evli olanların da mekteplere kabul olunmayacakları hakkındaki hükümler de musip ve muvafık görülmüştür.

Evlenmeleri memnu olanlarla bu memnuiyete rağmen evlenme aktini icra edecek belediye reisi veya vekili ile köylerden ihtiyar meclislerini teşkil edenler bu lâiyhadaki memnuiyet hilâfına hareket ettikleri halde askerlerin muhalifi kanun hareketlerine karşı mahsus kanunlardaki cezalarla ve diğerleri de memuriyet vazifelerini sui istimal ve ihmalden dolayı umumî hükümlere göre cezalandırılacağından ve bu kanunun memnuiyet hükmünün başkaca şumul ve tesiri dahi varit olmadığından lâiyhaya ayrıca bir müeyyede konmasına lüzum görülmemiştir.

Lâiyhanın aynen kabulü Encümenimizce ittifakla kararlaştırılmış olmakla Heyeti umumiyenin tasdikına arz olunur.

Âza	Âza	Âza	Âza	Kâ.	M. M.	Ad. E. R.
Balıkesir		İzmir	Ankara	Yozgat	Kocaeli	Manisa
Sadık		Enver	İhsan	A. Hamdi	Salâhattin	Mustafa Fevzi
Âza	Âza	Âza	Âza	Âza	Âza	Âza
Kocaeli	Sinop		Manisa	Muğla		Balıkesir
Rağıp	R. İsmail		Kemal	Ali Nazmi		O. Niyazi

Hükûmetin teklifi

Bilumum muvazzaf zabitler ve askerî memurların yirmi beş yaşını ikmal etmeden evlenmeyeceklerine dair kanun lâiyhası

1 — Bilumum muvazzaf zabitler ve askerî memurların yirmi beş yaşını ikmal etmeden evlenmeleri memnudur.

Askerî mektepler talebesi evlenemez ve evlenmiş talebe askerî mekteplere kabul olunmaz.

2 — Gedikli küçük zabitlerin neşetlerinden itibaren kanunen mecbur oldukları müddeti nizmeti ikmal etmedikçe evlenmeleri memnudur.

Deniz ve hava gedikli küçük zabitleri baş çavuş olmadan evlenemezler.

3 — Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

4 — Bu kanunun ahkâmını icraya Adiliye, Millî Müdafaa ve Dahiliye Vekilleri memurdur.

13/2/929

Ma. V.	Ha. V.	D. V.	M. M. V.	Ad. V.	Bş. V.	
Ş. Saraçoğlu	D. T. Rüştü	Ş. Kaya	M. Abdülhalik	M. Esat	İsmet	
			S. İ. M. V.	İk.V.	Na. V.	Mf. V.
			D. Refik	M. Rahmi	Recep	İsmet